

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

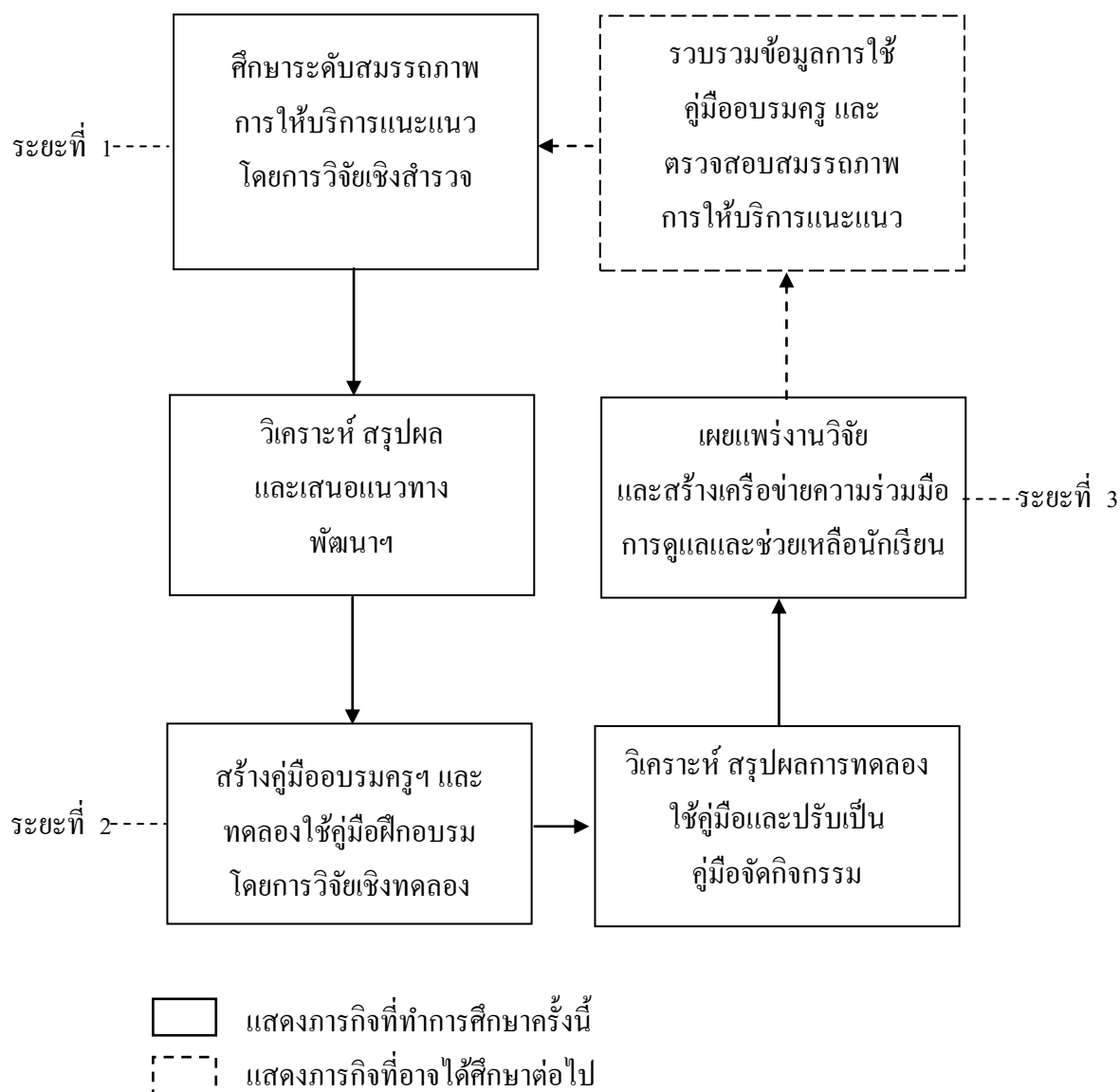
การวิจัยเรื่อง “การศึกษาและพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา สำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร” นี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาระดับสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษาและการพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา สำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว มีการดำเนินการสร้างแบบประเมิน วิเคราะห์ผล เสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา โดยสร้างคู่มือฝึกอบรมครูเพื่อมุ่งให้สามารถฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งการเปรียบเทียบผลการใช้คู่มือฝึกอบรมครูที่มีต่อความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ แยกตามปริมาณการฝึกที่ไม่เท่ากัน รวมทั้งดำเนินการเผยแพร่งานวิจัยและสร้างเครือข่ายความร่วมมือดูแลและช่วยเหลือ นักเรียนร่วมกัน

ในส่วนนี้จะเสนอแบบของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างแยกตามกำหนดการวิจัย เครื่องมือและการหาคุณภาพ เครื่องมือการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ รายละเอียด ดังนี้

แบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีการศึกษาระยะที่ 1 ศึกษาในระดับสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา สำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว โดยระยะที่ 1 นี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ วิเคราะห์ผล เสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา สำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว ซึ่งพบว่า ควรเน้นความสามารถในการเป็นผู้ฝึกจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยจัดทำเป็นคู่มือฝึกอบรมครูและศึกษาผลการใช้คู่มือฝึกอบรมดังกล่าวที่มีต่อความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยระยะที่ 2 นี้ เป็นการศึกษาเชิงทดลอง หลังจากการศึกษาได้มีการปรับปรุงคู่มือการฝึกอบรมเพื่อนำไปใช้กับนักเรียน สรุปผลงานวิจัยและในระยะที่ 3 นำเสนอผลงานวิจัยและสร้างเครือข่ายความร่วมมือดูแลและ

ช่วยเหลือนักเรียนร่วมกัน อันเป็นแนวทางในการรวบรวมข้อมูล การใช้เครื่องมือ และตรวจสอบสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวอันอาจได้รับการพัฒนาต่อไป ดังแสดงในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 แสดงแบบแผนการวิจัย

กำหนดการวิจัย

ระยะที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยระยะที่ 1 นี้เป็นครูที่ศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งหมด 100 โรงเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 มีจำนวนครูทั้งหมด 726 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยระยะนี้เป็นครูที่ศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จาก 100 โรงเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งแต่ละแห่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาส แต่ละโรงเรียนมีครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 จำนวน 6 คน (ม.1 จำนวน 2 คน, ม.2 จำนวน 2 คน, ม.3 จำนวน 2 คน) ที่มีการจัดการศึกษาในลักษณะเหมือนกัน ครูทุกคนมีภาระงานสอน ปฏิบัติงาน สนองสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และทำหน้าที่ครูที่ปรึกษา ดูแลนักเรียนวัยรุ่นตามนโยบายของกรุงเทพมหานครเช่นเดียวกัน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเคจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan : 1970)

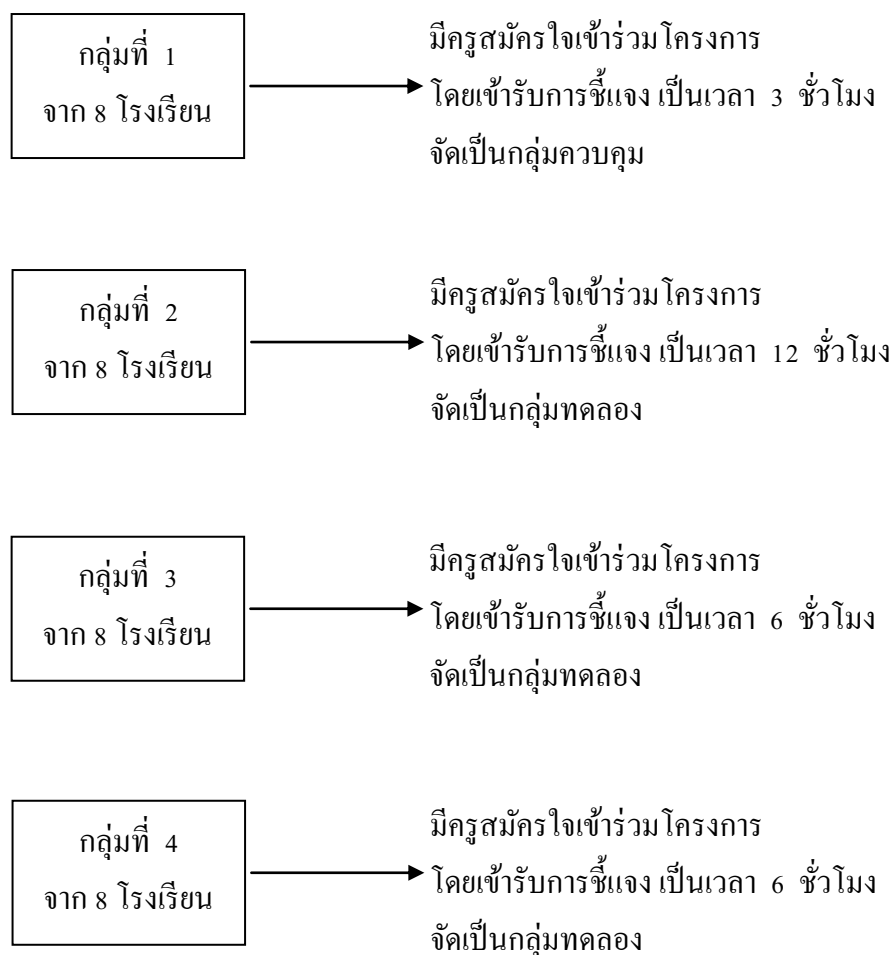
ได้ขนาดตัวอย่าง 248 คน ซึ่งจะอยู่ใน 41 โรงเรียน โดยสุ่มโรงเรียนอย่างง่าย เมื่อให้ครูทำแบบประเมินแล้วเลือกแบบประเมินที่สมบูรณ์ได้ จำนวน 200 ฉบับ จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างได้ 200 คน

ระยะที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยระยะที่ 2 นี้ เป็นครูที่ศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งหมด 59 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ไม่ซ้ำกับประชากรในการศึกษาระยะที่ 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 มีจำนวนครูทั้งหมด 354 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยระยะที่ 2 นี้ เป็นครูที่ศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จากโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างในระยะที่ 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยรับสมัครครูผู้สนใจโรงเรียนละ 6 คน เข้าร่วมโครงการ พัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา สำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีครูผู้สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการ 40 โรง จำนวน 240 คน แต่ครูไม่สามารถเข้าอบรมได้ เพราะติดราชการอื่นจึงเหลือขนาดตัวอย่างเพียงจำนวน 192 คน อยู่ใน 32 โรงเรียน ดำเนินการจัดแบ่งกลุ่ม ดังนี้

ผู้วิจัยได้เชิญให้ครูที่ปรึกษาใน 32 โรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสมัครเข้าร่วมโครงการตามความสะดวก จัดแยกให้เลือกตามความสมัครใจได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

สรุปกลุ่มตัวอย่างจำนวน 192 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มควบคุม ไม่ได้รับการอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จัดว่ามีปริมาณการอบรมเป็นร้อยละ 0 มีจำนวน 48 คน

กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มทดลอง ได้รับการอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมเต็มรูปแบบ จัดว่ามีปริมาณการอบรมเป็นร้อยละ 100 มีจำนวน 48 คน

กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มทดลอง ได้รับการอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมบางส่วน (จิตลักษณะ ร้อยละ 50) มีจำนวน 48 คน

กลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มทดลอง ได้รับการอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมบางส่วน (ทักษะ ร้อยละ 50) มีจำนวน 48 คน

ผู้วิจัยได้สอบถามความรู้ ความเข้าใจ การฝึกจิตลักษณะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ เบื้องต้นของครูที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 192 คน โดยใช้แบบสอบถามไม่พบความแตกต่างของคะแนน ความรู้ ความเข้าใจ การฝึกจิตลักษณะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพเบื้องต้น (รายละเอียดภาคผนวก)

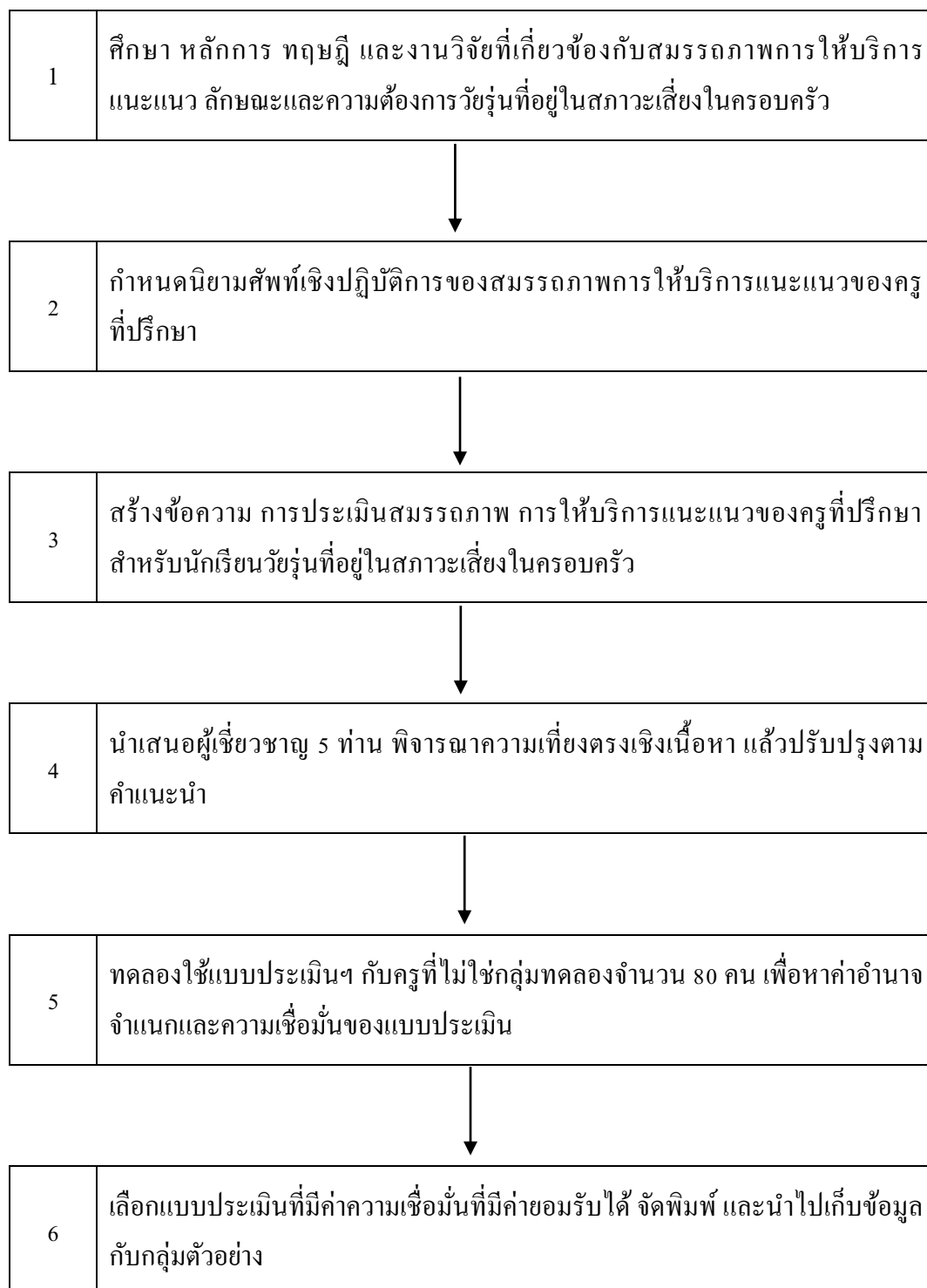
เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

ประเภทที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาต่อชุดฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถภาพ การให้บริการแนะแนว แบบสอบถามความสนใจการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว แบบวัดการสนับสนุนทางสังคมจากสถานศึกษา แบบวัดการเชื่ออำนาจในตน และแบบวัดเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู

ประเภทที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ คู่มือการฝึกอบรม เรื่องการพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษาสำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว เครื่องมือดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดของการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. แบบประเมินสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา สำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของ
ครูที่ปรึกษา

จากภาพที่ 3.1 มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษาสำหรับนักเรียนวัยรุ่น รวมทั้ง ลักษณะและความต้องการของวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวจากเอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา
- 3) สร้างข้อความการประเมินสมรรถภาพ การให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา สำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว ซึ่งจำแนกออก 5 ด้าน รวม 76 ข้อ
- 4) นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหาความสอดคล้องของเนื้อหาในข้อความกับนิยามศัพท์ (Item Objective Congruence : IOC) มีเกณฑ์ที่ยอมรับได้ระหว่าง 0.60 – 1.00 และตรวจสอบลักษณะการคำถามรวมทั้งการใช้สำนวนภาษา และปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้ข้อความ 74 ข้อ
- 5) นำแบบประเมินสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับครูที่ปรึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 80 คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์รายข้อ เพื่อตรวจสอบคุณภาพ
- 6) เลือกข้อความที่มีระดับความยากง่ายระหว่าง 0.20 – 0.80 และแบบประเมินฯ ทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น .90 จัดพิมพ์ แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

แบบประเมินสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา

(รายละเอียดในภาคผนวก)

แบบประเมินนี้ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษามี 5 ด้าน คือ 1) ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของครูที่ปรึกษา ได้แก่ การทำหน้าที่ส่งเสริมพัฒนานักเรียน ให้บริการส่งเสริมทางวิชาการและการให้การศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) ความรู้ ความเข้าใจ พฤติกรรมวัยรุ่น ได้แก่ การแสดงออกซึ่งความเข้าใจยอมรับและตอบสนองนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวได้อย่างเหมาะสม 3) เจตคติที่ดีต่อการให้บริการแนะแนวเป็นความรู้สึก ความคิด และแนวโน้มพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน ให้บริการแนะแนวด้วยความเมตตาอย่างเต็มใจ เอาใจใส่และเสียสละ 4) ความรู้ ความเข้าใจบทบาทหน้าที่การเป็นผู้ฝึกจิตลักษณะในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของนักเรียนในบทบาทการเป็นเพื่อนคู่คิดสำหรับวัยรุ่นในการพิจารณาปัญหาอย่างสมเหตุสมผลบนฐานของเหตุผลเชิงจริยธรรม บทบาทการเป็นผู้เอื้ออำนวยให้นักเรียนมีโอกาสคิดพิจารณาการพัฒนาพฤติกรรมของตนเองในทางที่เหมาะสม และบทบาทการเป็นผู้จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณค่าแห่งตน และมีความเชื่อในผลการ

กระทำของคนที่ส่งผลดีต่อครอบครัว และ 5) ความรู้ ความเข้าใจ บทบาทและหน้าที่การเป็นผู้ฝึกทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของนักเรียน ประกอบด้วยการมีบทบาทเป็นผู้ฝึก (coach) และการเป็นผู้เอื้ออำนวยหรือผู้ให้คำปรึกษา (facilitator or counselor) ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะการจัดการความโกรธและความเครียด ทักษะการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาด้วยปัญญา และทักษะการกำกับดูแลพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของตน

แบบประเมินนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีทั้งข้อความที่เป็นทางบวก ได้แก่ ข้อ 1 ถึง 24, 28-30, 32-35, 37-45, 48-49, 51-74 และข้อความทางลบ ได้แก่ ข้อ 25-27, 31, 36, 46, 47, 50 รวม 74 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าพิสัยของสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ รายข้อ (Item Total Correlation) มีค่า .07 - .58 และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวในระดับต่ำ แบบประเมินนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90

ตัวอย่าง แบบประเมินสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา

ข้อ (0) ท่านเป็นผู้สนับสนุนให้นักเรียนแสดงออกทางความคิด และมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านต่าง ๆ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อ มีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้คะแนน 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนกลับกัน พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 74 – 444 คะแนน

ระดับสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา มีดังนี้

ระดับที่ 1 ความสามารถในการให้บริการแนะแนว น้อยที่สุด

ระดับที่ 2 ความสามารถในการให้บริการแนะแนว น้อย

ระดับที่ 3 ความสามารถในการให้บริการแนะแนว ค่อนข้างน้อย

ระดับที่ 4 ความสามารถในการให้บริการแนะแนว ค่อนข้างมาก

ระดับที่ 5 ความสามารถในการให้บริการแนะแนว มาก

ระดับที่ 6 ความสามารถในการให้บริการแนะแนว มากที่สุด

เกณฑ์การแปลผลคะแนน

ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนน ระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง มีสมรรถภาพการให้บริการแนะแนว น้อยที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนน ระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีสมรรถภาพการให้บริการแนะแนว น้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนน ระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง มีสมรรถภาพการให้บริการแนะแนว ก่อนข้างน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนน ระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง มีสมรรถภาพการให้บริการแนะแนว ก่อนข้างมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนน ระหว่าง 4.50 – 5.49 หมายถึง มีสมรรถภาพการให้บริการแนะแนว มาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนน ระหว่าง 5.50 – 6.00 หมายถึง มีสมรรถภาพการให้บริการแนะแนว มากที่สุด

2. แบบประเมิน ความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1	ศึกษา หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว
2	กำหนดนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการของความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว
3	สร้างข้อความ การประเมินความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว
4	นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำ
5	ทดลองใช้แบบประเมินกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองจำนวน 80 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินฯ
6	เลือกแบบประเมินที่มีค่าความเชื่อมั่นที่มีค่ายอมรับได้ จัดพิมพ์ และนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ภาพที่ 3.3 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของครูที่ปรึกษา

จากภาพที่ 3.2 มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ สำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวจากเอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว
- 3) สร้างข้อความสำหรับประเมินความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของครูที่ปรึกษา สำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว ซึ่งจำแนกออกได้ 2 ด้าน รวม 59 ข้อ
- 4) นำเสนอแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา หาความสอดคล้องของเนื้อหาในข้อความกับนิยามศัพท์ (IOC) มีเกณฑ์ที่ยอมรับได้ระหว่าง 0.60 – 1.00 และตรวจสอบลักษณะการใช้คำถามรวมทั้งการใช้สำนวนภาษา และปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้ข้อความ 59 ข้อ
- 5) นำแบบประเมินความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับครูที่ปรึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 80 คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์รายข้อ เพื่อตรวจสอบคุณภาพ
- 6) เลือกข้อความที่มีระดับความยากง่ายระหว่าง 0.20 – 0.80 และแบบประเมินฯ ทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น ระหว่าง .81 - .82 จัดพิมพ์ แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ
(รายละเอียดในภาคผนวก)

แบบประเมินนี้ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของครูที่ปรึกษา มี 2 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ การฝึกจิตลักษณะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ และความรู้ความเข้าใจการฝึกทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ

แบบประเมินนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีทั้งข้อความที่เป็นทางบวก ได้แก่ ข้อ 1 – 56 และข้อความทางลบ ได้แก่ ข้อ 57 – 59 รวม 59 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าพิสัยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อ มีค่า .07 - .51 และผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำ

กว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพในระดับต่ำ แบบประเมินนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82

ตัวอย่าง แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ (0) ท่านชักชวนให้นักเรียนพิจารณาผลงานหรือผลการกระทำที่ตนภาคภูมิใจในตน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อ มีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้คะแนน 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนกลับกัน พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 59 – 354 คะแนน

ระดับความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีดังนี้

ระดับที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพน้อยที่สุด

ระดับที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพน้อย

ระดับที่ 3 ความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพค่อนข้างน้อย

ระดับที่ 4 ความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพค่อนข้างมาก

ระดับที่ 5 ความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพมาก

ระดับที่ 6 ความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพมากที่สุด

เกณฑ์การแปลผลคะแนน

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้ ความเข้าใจ ระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพน้อยที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้ ความเข้าใจ ระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ การฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้ ความเข้าใจ ระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ การฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพค่อนข้างน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้ ความเข้าใจ ระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ การฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพค่อนข้างมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้ ความเข้าใจ ระหว่าง 4.50 – 5.49 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ การฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้ ความเข้าใจ ระหว่าง 5.50 – 6.00 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ การฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพมากที่สุด

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาต่อชุดฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนว

ผู้วิจัยได้เขียนข้อความเพื่อสอบถามครูที่ปรึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมที่สร้างขึ้น โดยให้ตอบตามความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นขณะใช้ชุดฝึกอบรมในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ 1) บรรยายการฝึกอบรม 2) สารสำคัญ 3) ลักษณะกิจกรรม 4) ประโยชน์ที่ได้รับ 5) การประยุกต์ใช้กับนักเรียน รวม 15 ข้อ พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน ระดับความคิดเห็น มีดังนี้

ระดับที่ 1 มีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ระดับที่ 2 มีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมน้อย

ระดับที่ 3 มีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมค่อนข้างน้อย

ระดับที่ 4 มีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมค่อนข้างมาก

ระดับที่ 5 มีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมมาก

ระดับที่ 6 มีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมมากที่สุด

เกณฑ์การแปลคะแนนสำหรับข้อความเชิงบวก

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสม น้อยที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสม น้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสม ค่อนข้างน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสม ค่อนข้างมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่าง 4.50 – 5.49 หมายถึง มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสม มาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่าง 5.50 – 6.00 หมายถึง มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสม มากที่สุด

เกณฑ์การแปลคะแนน สำหรับข้อความเชิงลบ

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมค่อนข้างน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่าง 4.50 – 5.49 หมายถึง มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่าง 5.50 – 6.00 หมายถึง มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาต่อชุดฝึกอบรม
การพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนว

ข้อ (0) เป็นการอบรมที่ขาดชีวิตชีวา

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. แบบสอบถามความสนใจการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว

ผู้วิจัยได้เขียนข้อความเพื่อสอบถามครูที่ปรึกษาที่สมัครเข้าร่วมเป็นเครือข่าย โดยให้ตอบความคิดเห็นในเรื่องต่อไปนี้ 1) ความสนใจเข้าร่วมเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2) ความต้องการจะนำคู่มือฝึกอบรมไปใช้กับนักเรียน 3) หัวข้อที่ต้องการให้วิทยาลัยการฝึกหัดครูให้บริการฝึกอบรมครูที่ปรึกษาเรื่องต่าง ๆ ในโอกาสต่อไป

5. แบบวัดการสนับสนุนทางสังคมจากสถานศึกษา

เป็นแบบวัดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับครูในสถานการณปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารได้ให้การสนับสนุนครู 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ทางด้านอารมณ์ (เช่น ให้กำลังใจ ความเอื้ออาทร การยอมรับ เป็นต้น) 2) ทางด้านข้อมูลข่าวสาร (เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับงานของครูเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นต้น) และ 3) ทางด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้รวมทั้งงบประมาณและแรงงาน (เช่น งบประมาณเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอน เป็นต้น) การสนับสนุนทางสังคมจากสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ปรับด้านภาษาให้เกี่ยวข้องกับครูและผู้บริหาร สำหรับข้อความทั้งหมดนำมาจากแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้า ซึ่งสร้างโดย จุฑเดียน พันธุมนาวิน กับ อัมพร ม้าคนอง (2547) มีข้อคำถาม 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตร 6 หน่วย จำ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15 ถึง 90 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดนี้อยู่ระหว่าง 6.34 ถึง 11.77 และพิสัยของความสัมพันธ์ภายในระหว่างรายข้อกับแบบวัดอยู่ระหว่าง .60 ถึง .81 ค่าความเชื่อมั่นแบบอัลฟาเท่ากับ .97 ผู้ที่ได้คะแนนสูงจากแบบวัดนี้เป็นผู้รายงานว่าได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากสถานศึกษามาก

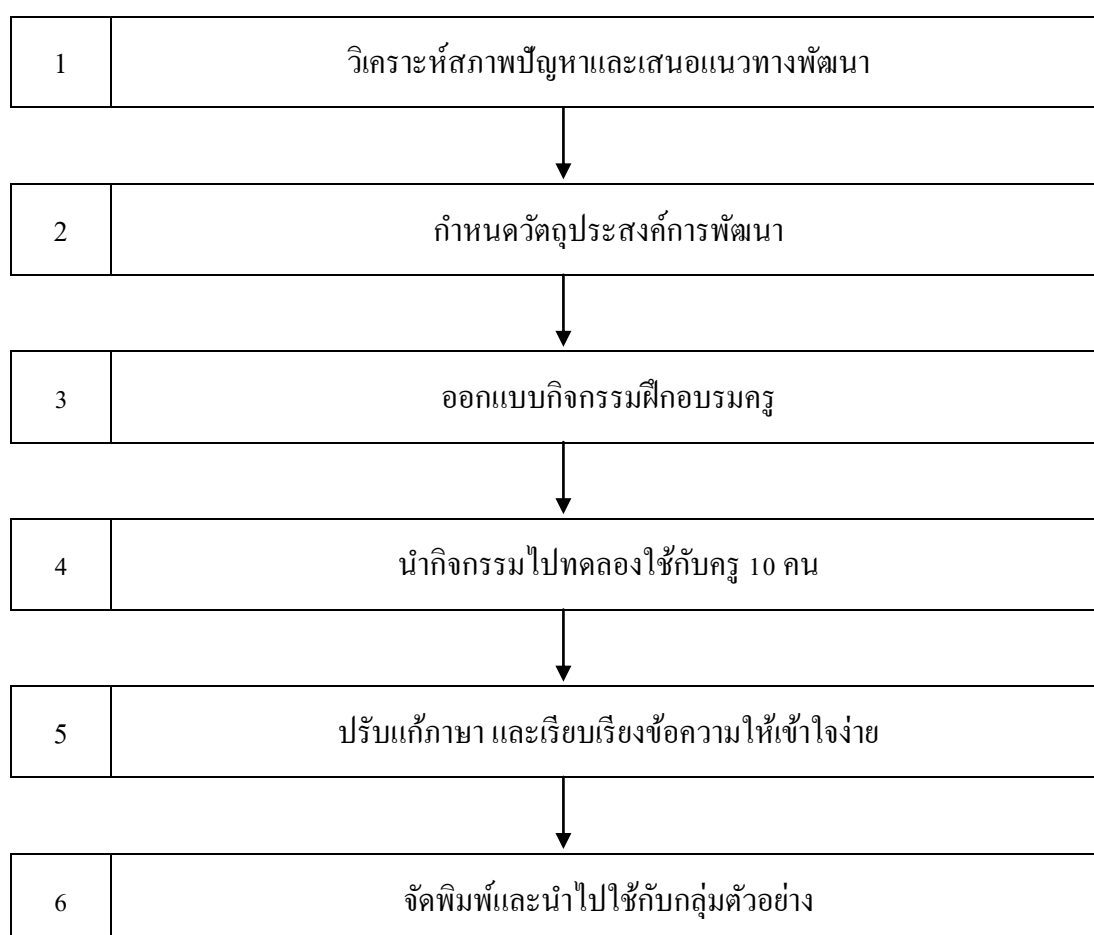
6. แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน

เป็นแบบวัดปริมาณความเชื่อว่าผลดี ผลเสียที่เกิดขึ้นในงาน เกิดจากการกระทำของผู้ตอบเป็นส่วนใหญ่มากกว่าที่จะเกิดจากโชคเคราะห์ ความบังเอิญ หรือเกิดจากคนอื่น แบบวัดนี้ปรับมาจากแบบวัดของ จุฑเดียน พันธุมนาวิน และอัมพร ม้าคนอง มี 15 ข้อ มีพิสัยคะแนนเท่ากับ 15 ถึง 90 คะแนน พิสัยของค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดนี้อยู่ระหว่าง 3.92 ถึง 8.19 และพิสัยของความสัมพันธ์ภายในระหว่างรายข้อกับแบบวัดอยู่ระหว่าง .24 ถึง .60 ค่าความเชื่อมั่นแบบอัลฟาจากการวิจัยเท่ากับ .80 ครูที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้มากเป็นผู้ที่มีค่าความเชื่ออำนาจในตนสูง

7. แบบวัดเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู

เป็นแบบวัดความรู้สึกลึกพอใจหรือไม่พอใจของครูที่มีต่อการประกอบอาชีพครูในแง่มุมต่าง ๆ โดยพัฒนามาจาก โกศล มีคุณ (2546) มีค่าความเชื่อมั่นแบบอัลฟาจากการวิจัยเท่ากับ .91 แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 20 ถึง 120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูสูง ผู้ที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่ามีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูต่ำ

8. คู่มือการฝึกอบรม เรื่อง การพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา สำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว ผู้วิจัยได้เสนอขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

ภาพที่ 3.4 ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาคู่มือฝึกอบรม

จากภาพที่ 3.3 มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาระดับสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา จากการวิจัยระยะที่ 1 พบข้อสังเกตว่า ครูที่ปรึกษามีสมรรถภาพด้านที่ 5 คือ ความรู้ ความเข้าใจ บทบาทและหน้าที่การเป็นผู้ฝึกทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของนักเรียน และสมรรถภาพด้านที่ 4 คือ ความรู้ ความเข้าใจ บทบาทและหน้าที่การเป็นผู้ฝึกจิตลักษณะในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของนักเรียน อยู่ในระดับ 3.38 และ 3.24 ตามลำดับ ซึ่งหมายถึง ครูที่ปรึกษามีสมรรถภาพฯ ทั้ง 2 ด้านนี้ในระดับค่อนข้างน้อยจึงได้เสนอแนวทางพัฒนาสมรรถภาพฯ โดยจัดทำคู่มือฝึกอบรมครู
2. ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการประมวลเอกสารเกี่ยวกับวัยรุ่น ปัญหาวัยรุ่น และลักษณะครอบครัวเสี่ยงที่ส่งผลต่ออารมณ์และพฤติกรรมลูก แล้วกำหนดเป็นวัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถภาพครูที่ปรึกษา
3. ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการฝึกอบรมครู โดยเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมเรียนรู้รวม 12 กิจกรรม
4. ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับครูที่ปรึกษา นักเรียนระดับมัธยมปีที่ 1 – ปีที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานครที่สนใจ 10 คน เพื่อประเมินการเรียบเรียงภาษา ความง่ายของกิจกรรม และวิธีการจัดกิจกรรม
5. หลังจากการทดลองใช้กับครูแล้วได้ปรับแก้ภาษาและเรียบเรียงข้อความให้เข้าใจง่าย
6. จัดพิมพ์คู่มือการฝึกอบรมครูไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
7. แบบสอบถาม การสมัครใจเข้าร่วมเป็นเครือข่ายความร่วมมือในการดูแล และช่วยเหลือ นักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว (ในภาคผนวก)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 หลังจากที่ได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่าง จัดพิมพ์แบบประเมินแล้วจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอย่างเป็นทางการเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 5-10 พฤศจิกายน 2553 ใช้แบบประเมินสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างละเอียดให้เป็นที่เข้าใจเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบสมบูรณ์ แล้วนำคืนไปปรับข้อมูล

ระยะที่ 2 หลังจากที่ได้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแล้วเป็น 4 กลุ่ม ตามความสนใจเข้าร่วมโครงการพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษาสำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการวิจัยตามกำหนดการฝึกอบรมและเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 3 เชิญครูที่ปรึกษาที่สนใจเข้าร่วมรับฟังผลงานวิจัยและเป็นเครือข่ายความร่วมมือในการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว

โครงการพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนว ของครูที่ปรึกษา สำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ผู้รับผิดชอบ วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดย รองศาสตราจารย์ ดร.เรียม ศรีทอง

สภาพและความสำคัญ

สภาพสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหลายด้าน ส่งผลกระทบต่อถึงครอบครัวอันเป็นหน่วยย่อยสำคัญของสังคม ทำให้วิถีชีวิตอันอบอุ่นภายในครอบครัวเปลี่ยนไปมาก จากปัญหาการหย่าร้าง ปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นที่ยังขาดความพร้อม ปัญหาการทอดทิ้งเด็ก เป็นต้น ทำให้มีเด็กและนักเรียนต้องเผชิญสถานะเสี่ยงในครอบครัวมากยิ่งขึ้น มีทั้งอยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวของมารดา หรือของบิดา หรืออยู่รวมกันทั้งบิดา มารดา แต่มีสถานะเสี่ยงจากความสัมพันธ์ที่ไม่ปกติสุข

ครูซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อนักเรียนวัยรุ่นมากโดยเป็นผู้ให้บริการแนะแนว รวมทั้งเชี่ยวชาญจิตใจของนักเรียนเหล่านี้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์โดยองค์รวม โดยเฉพาะครูที่ปรึกษาเป็นผู้ใกล้ชิดและดูแลนักเรียนให้พัฒนาไปอย่างเหมาะสม จึงควรได้รับการพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวมากขึ้น วิทยาลัยการฝึกหัดครู จึงจัดโครงการนี้

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูที่ปรึกษา

1. เข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการให้บริการแนะแนวนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว

2. มีความรู้และความเข้าใจจิตลักษณะและทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ
3. มีความพร้อมที่จะช่วยพัฒนาจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพแก่นักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ ครูที่ปรึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เป็นโรงเรียนตัวแทนของโรงเรียนทั้งหมด รวม 40 โรงเรียน จำนวน 240 คน ได้รับการฝึกอบรม 3 หลักสูตร มีจำนวน 12 ชั่วโมง, 6 ชั่วโมง และ 6 ชั่วโมง

เชิงคุณภาพ ครูที่ปรึกษาที่เข้าอบรมจะมีความรู้ ความเข้าใจและมีความพร้อมที่จะพัฒนาจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ

วิธีการดำเนินการ

1. กิจกรรม

จัดการฝึกอบรมพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวที่แตกต่างกัน 3 หลักสูตร

แก่ครูที่ปรึกษา 4 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ฝึกอบรมพิเศษ	เวลา 3 ชั่วโมง
กลุ่มที่ 2 ฝึกอบรมพัฒนาจิตลักษณะและ ทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ	เวลา 12 ชั่วโมง
กลุ่มที่ 3 ฝึกอบรมพัฒนาจิตลักษณะ การดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ	เวลา 6 ชั่วโมง
กลุ่มที่ 4 ฝึกอบรมพัฒนาทักษะ การดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ	เวลา 6 ชั่วโมง

2. แผนการดำเนินงาน

- 2.1 เสนอโครงการต่อวิทยาลัยการฝึกหัดครู
- 2.2 ติดต่อกับสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร
- 2.3 เตรียมการจัดอบรม โดยประสานกับโรงเรียนที่ส่งครูมาฝึกอบรม เตรียมสถานที่

อบรมวิทยากร

- 2.4 จัดการฝึกอบรม
- 2.5 ประเมินผลการอบรม
- 2.6 สรุป - เขียนรายงาน

ระยะเวลา 19, 29 – 30 พฤศจิกายน 2553 แยกตามหลักสูตร 3 อย่างตามลำดับ

สถานที่ ห้องประชุมวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ครูที่ปรึกษาที่เข้ารับการอบรม มีความรู้ความเข้าใจวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัว และมีความพร้อมที่จะพัฒนา จิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพแก่นักเรียนวัยรุ่น ที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

การประเมินผล แบบสอบถามและสัมภาษณ์

หมายเหตุ การเข้าอบรมครั้งนี้เป็นบริการทางวิชาการของวิทยาลัยการฝึกหัดครู

ผู้เข้าร่วมอบรม ไม่ เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

กำหนดการฝึกอบรม

เรื่อง การพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา
สำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	กลุ่มผู้เข้าอบรม	ผู้รับผิดชอบ
19 พ.ย. 2553 9.00 – 9.30 น. 9.30 – 12.00 น.	ชี้แจงโครงการ การบรรยายพิเศษ เรื่อง การให้การดูแลนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ใน สถานะเสี่ยงในครอบครัวและทำแบบ ประเมินฯ	กลุ่มที่ 1	รศ.ดร.เรียม ศรีทอง และคณะ
29 พ.ย. 2553 8.30 – 9.00 น.	พิธีเปิดการอบรม	กลุ่ม 2 และ 3	ผศ.ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล คณบดีวิทยาลัย การฝึกหัดครู
9.00 – 10.00 น.	กิจกรรมที่ 1 : คุณค่าแห่งตน	กลุ่มที่ 2 + 3	รศ.ดร.เรียม ศรีทอง และคณะ
10.00 – 11.00 น.	กิจกรรมที่ 2 : ไม่มีบั้งเอิญ		
11.00 – 12.00 น.	กิจกรรมที่ 3 : วันใดขาดฉันแล้วเธอจะรู้สึก		

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	กลุ่มผู้เข้าอบรม	ผู้รับผิดชอบ
13.00 – 14.00 น.	กิจกรรมที่ 4 : วัคซีนชีวิต		รศ.ดร.เรียม ศรีทอง และคณะ
14.00 – 15.00 น.	กิจกรรมที่ 5 : ความสุขไม่มีขาย		
15.00 – 16.00 น.	กิจกรรมที่ 6 : เส้นทางสู่ความสำเร็จ		
16.00 – 16.30 น.	ทำแบบประเมินฯ หลังการฝึกอบรม (กลุ่ม 3)		
30 พ.ย. 2553		กลุ่มที่ 2 + 4	รศ.ดร.เรียม ศรีทอง และคณะ
9.00 – 10.00 น.	กิจกรรมที่ 1 : รู้ทันอารมณ์		
10.00 – 11.00 น.	กิจกรรมที่ 2 : ผู้โชคดี		
11.00 – 12.00 น.	กิจกรรมที่ 3 : ผ่อนคลายสบายจิต		
13.00 – 14.00 น.	กิจกรรมที่ 4 : เหตุที่ไม่รู้ตัว		
14.00 – 15.00 น.	กิจกรรมที่ 5 : ผู้กำกับการแสดง		
15.00 – 16.00 น.	กิจกรรมที่ 6 : ผู้ให้คำปรึกษา		
16.00 – 16.30 น.	ทำแบบประเมินฯ หลังการฝึกอบรม (กลุ่ม 2 และ 4)		

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีสถิติ ดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยหาความถี่ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวิเคราะห์ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง
2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ดังนี้

การทดสอบค่า t (t - test) เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนน สมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษาระหว่างอายุน้อยและอายุมาก ระหว่างประสบการณ์ในการทำหน้าที่ครูที่ปรึกษาน้อยและมาก รวมทั้งระหว่างระดับการศึกษาต่ำกับระดับการศึกษาสูง

การทดสอบค่า t (t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะและทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพระหว่างอายุน้อยกับอายุมาก ประสบการณ์การทำงานที่ครูที่ปรึกษาน้อยและมาก ระดับการศึกษาต่ำกับระดับการศึกษาสูง

ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบนัยสำคัญที่ระดับ .05 แล้วนำมาวิเคราะห์ต่อไป โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis : MRA) แบบ Totaled และ Stepwise โดยใช้ตัวแปรอิสระที่หลายตัว ทำนายตัวแปรตามทีละตัว โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์ การทำนายเท่ากับหรือมากกว่า 5% (Cohen. 1977 : 413 – 414)